

Bruxelles, 13.4.2016
COM(2016) 200 final

2016/0108 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a
Protocolului de modificare a Acordului dintre Comunitatea Europeană și Principatul
Monaco de stabilire a unor măsuri similare celor prevăzute de Directiva 2003/48/CE a
Consiliului**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

După adoptarea Directivei 2003/48/CE a Consiliului (denumită în continuare „Directiva privind impozitarea veniturilor din economii”) și în vederea menținerii unor condiții de concurență echitabile pentru operatorii economici, Uniunea Europeană a semnat acorduri cu Elveția, Andorra, Liechtenstein, Monaco și San Marino de stabilire a unor măsuri echivalente cu cele prevăzute în directivă. Statele membre au semnat, de asemenea, acorduri cu teritoriile dependente ale Regatului Unit și Țărilor de Jos.

Mai recent, importanța schimbului automat de informații a fost, de asemenea, recunoscută la nivel internațional ca metodă de combatere a fraudei și evaziunii fiscale transfrontaliere prin asigurarea unei transparențe fiscale complete și a unei cooperări sistematice între administrațiile fiscale la nivel mondial. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a fost mandatată de G20 să elaboreze un standard unic la nivel mondial pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare (denumit în continuare „standardul global”). Standardul global a fost publicat de Consiliul OCDE în iulie 2014.

În urma adoptării unei propuneri de actualizare a Directivei privind impozitarea veniturilor din economii, Comisia a adoptat, la 17 iunie 2011, o recomandare pentru un mandat de deschidere a unor negocieri cu Elveția, Liechtenstein, Andorra, Monaco și San Marino, în scopul actualizării acordurilor UE cu țările respective în concordanță cu evoluțiile pe plan internațional și pentru a se asigura că aceste țări continuă să aplice măsuri echivalente cu cele din Uniune. La 14 mai 2013, Consiliul a ajuns la un acord privind mandatul de negociere, concluzionând că negocierile ar trebui să fie aliniate cu recente evoluții la nivel mondial, unde s-a convenit să se promoveze schimbul automat de informații ca standard internațional.

În comunicarea sa din 6 decembrie 2012 care conține un plan de acțiune în vederea consolidării luptei împotriva fraudei și a evaziunii fiscale, Comisia a evidențiat necesitatea de a promova cu fermitate schimbul automat de informații ca viitor standard la nivel european și internațional în materie de transparență și de schimb de informații în domeniul fiscal.

Pe baza unei propuneri prezentate de Comisie în iunie 2013, la 9 decembrie 2014, Consiliul a adoptat Directiva 2014/107/UE care modifică Directiva 2011/16/UE și extinde schimbul automat obligatoriu de informații între autoritățile fiscale din Uniune la o gamă completă de elemente financiare în conformitate cu standardul global. Modificarea garantează o abordare coerentă, consecventă și cuprinzătoare la nivelul întregii Uniuni cu privire la schimbul automat de informații privind conturile financiare în cadrul pieței interne.

Deoarece Directiva 2014/107/UE are, în general, un domeniu de aplicare mai larg decât Directiva 2003/48/CE și prevede că, atunci când domeniile de aplicare se suprapun, prevalează Directiva 2014/107/UE, Consiliul a adoptat, la 10 noiembrie 2015, pe baza unei propuneri a Comisiei din 18 martie 2015, Directiva (UE) 2015/2060 de abrogare a Directivei 2003/48/CE.

Pentru a reduce la minimum costurile și sarcinile administrative atât pentru administrațiile fiscale, cât și pentru operatorii economici, este esențial să se garanteze că modificarea acordului existent cu Monaco privind impozitarea veniturilor din

economii este în concordanță cu evoluțiile pe plan internațional și la nivelul Uniunii. Acest lucru va permite creșterea transparenței fiscale în Europa și va servi drept temei juridic pentru implementarea standardului global al OCDE privind schimbul automat de informații între Monaco și Uniunea Europeană.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

Temeiul juridic al prezentei propuneri este constituit de articolul 115 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, coroborat cu articolul 218 alineatul (5) și alineatul (8) al doilea paragraf. Temeiul juridic material îl constituie articolul 115 din TFUE.

Articolul 1 alineatul (1) al protocolului de modificare anexat la prezenta propunere de decizie a Consiliului modifică titlul acordului existent pentru a reflecta mai bine conținutul acordului, astfel cum a fost modificat prin respectivul protocol de modificare.

Articolul 1 alineatul (2) din protocolul de modificare înlocuiește articolele și anexele existente ale actualului acord cu un nou set de dispoziții, cuprinzând 10 articole, o anexă I care reflectă Standardul comun de raportare al OCDE care face parte din standardul global, o anexă II care reflectă părți importante din comentariile OCDE asupra standardului global și o anexă III care reflectă garanțiile suplimentare privind protecția datelor care vor fi instituite în ceea ce privește colectarea datelor și schimburile de date în temeiul acordului și o anexă IV în care sunt enumerate autoritățile competente din Monaco și din fiecare stat membru. Noile articole reflectă articole din Modelul de acord între autoritățile competente elaborat de OCDE pentru implementarea standardului global, cu mici adaptări pentru a ține cont de contextul juridic specific unui acord al UE. Articolul 5 include un set complet de dispoziții privind schimbul de informații la cerere care respectă ultima versiune a Convenției-model OCDE pentru evitarea dublei impunerii. Articolul 6 cuprinde o serie de dispoziții detaliate privind protecția datelor, care țin seama și de lipsa unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție a datelor în Monaco în comparație cu cerințele Uniunii. Articolul 7 prevede o etapă suplimentară de consultare înainte ca un stat membru sau Monaco să treacă la suspendarea acordului. Articolul 8 conține dispoziții referitoare la modificările acordului, inclusiv un mecanism rapid pentru aplicarea cu titlu provizoriu de către una dintre părțile contractante a modificărilor aduse standardului global, cu condiția aprobării de către cealaltă parte. Articolul 10 definește domeniul de aplicare teritorial.

Anexa I respectă atât Standardul comun de raportare al OCDE, cât și anexa I la Directiva privind cooperarea administrativă. Anexa II implementează elemente-cheie din comentariile OCDE la Standardul comun de raportare și corespunde anexei II la Directiva privind cooperarea administrativă. Diferențele minore față de anexa I sau II la Directiva privind cooperarea administrativă se explică prin realinierea textului la Standardul comun de raportare solicitat de negociatorii din Monaco și prin faptul că Monaco, ca de altfel Elveția și Andorra, s-a angajat la nivel internațional să înceapă aplicarea Standardului comun de raportare cu un decalaj de un an față de aproape toate celelalte state membre (numai Austria beneficiază de un decalaj similar, care îi este acordat în temeiul secțiunii X din anexa I la directivă). În afară de chestiunile legate de datele de aplicare, diferențele vizează următoarele aspecte:

1. În secțiunea I subsecțiunea E, trimiterea la raportarea locului de naștere se aliniază la Standardul comun de raportare.

2. Unele opțiuni relevante prevăzute în comentariile la Standardul comun de raportare și în Directiva privind cooperarea administrativă au fost lăsate la latitudinea fiecărui stat membru și a Monaco și nu sunt incluse direct în acord. Există, în schimb, o obligație ca statele membre și Monaco să își notifice reciproc, precum și Comisiei, dacă și-au exercitat vreo opțiune.

3. Definițiile termenilor „Organizație internațională” și „Bancă centrală” din secțiunea VIII subsecțiunea B punctele 3 și 4 au fost realiniate la Standardul comun de raportare pentru a le permite să se aplice și în contextul scutirii de abordarea prin transparență aplicabilă entităților nefinanciare pasive din secțiunea VIII subsecțiunea D punctul 9 litera (c).

4. În anexa II, definiția termenului „rezidența unei instituții financiare” este aliniată la comentariile privind Standardul comun de raportare pentru a se acoperi și cazurile în care ar trebui stabilită rezidența unei alte instituții financiare, de exemplu pentru abordarea prin transparență aplicabilă ENF pasive.

Anexa III a fost inclusă pentru a completa dispozițiile articolului 6 cu garanții suplimentare privind protecția datelor, în lipsa unei decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție a datelor în Monaco în comparație cu cerințele Uniunii.

Articolul 2 din protocolul de modificare conține dispoziții privind intrarea în vigoare și aplicarea acordului modificat. Părțile au convenit că Monaco își va respecta angajamentele internaționale în ceea ce privește calendarul schimbului automat de informații în conformitate cu standardul global, deoarece aceste angajamente au fost transmise Forumului mondial, iar primele schimburi de informații vor avea loc în 2018 pentru informațiile colectate în 2017. Având în vedere dificultatea garantării faptului că procedura de intrare în vigoare oficială prevăzută la articolul 2 alineatele (1) și (2) din protocolul de modificare va fi pusă în aplicare în timp util pentru a se asigura respectarea acestor angajamente, părțile au convenit la articolul 2 alineatul (3) asupra aplicării cu titlu provizoriu a protocolului de modificare de la 1 ianuarie 2017, sub rezerva notificării de către fiecare dintre părți a finalizării procedurilor lor interne necesare pentru această aplicare provizorie, care este prevăzută, în Uniune, la articolul 218 alineatul (5) din TFUE. Alineatul următor de la articolul 2 din protocolul de modificare abordează aspecte privind tranziția de la actualul acord la acordul modificat, în ceea ce privește cererile de informații, creditele pentru impozitul reținut la sursă acordate beneficiarilor efectivi, plata finală a impozitelor reținute la sursă efectuată de Monaco în favoarea statelor membre și schimbul final de informații din cadrul mecanismului de prezentare voluntară a informațiilor.

Articolul 3 conține un protocol privind garanțiile suplimentare pentru schimbul de informații la cerere. Textul precizează că nu sunt excluse schimburile care au la bază o cerere de grup. Protocolul privind garanțiile suplimentare este conform principiilor aplicate de Forumul mondial în ceea ce privește verificarea adecvării normelor privind schimbul de informații la cerere.

Articolul 4 enumeră limbile în care este semnat protocolul de modificare.

Acordul revizuit este completat de patru declarații comune ale părților contractante.

Prima declarație comună reiterează conformitatea cu standardul global a dispozițiilor Directivei 2014/107/UE de modificare a Directivei 2011/16/UE, a dispozițiilor

acordului revizuit între Uniune și Monaco, precum și a celor patru acorduri revizuite deja semnate de Uniune cu Elveția, Liechtenstein, San Marino și Andorra.

A doua și a treia declarație comună fac legătura cu comentariile la standardul global și, respectiv, cu articolul 26 din Modelul de convenție fiscală al OCDE privind venitul și capitalul.

A patra declarație abordează aspectele practice ale aplicării dispozițiilor prevăzute la articolul 2 alineatul (3) din protocolul de modificare.

Propunerea nu depășește ceea ce este necesar sau adecvat pentru atingerea obiectivului propus.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX-POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

Protocolul de modificare implementează standardul global între statele membre ale Uniunii și Monaco. Diferitele părți interesate au fost consultate cu mai multe ocazii în timpul elaborării standardului global al OCDE.

Statele membre ale UE au fost, de asemenea, consultate și informate în cursul negocierilor dintre Comisie și Monaco. Comisia a prezentat Consiliului European, în cadrul reuniunilor sale din martie și decembrie 2014, situația cu privire la stadiul negocierilor cu Monaco.

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în timpul negocierilor cu San Marino și a furnizat sfaturi utile, în special în ceea ce privește conținutul detaliat al articolului 6 și al anexei III la acord, astfel cum a fost modificat prin protocolul de modificare. De aceste sfaturi s-a ținut cont și la redactarea părților corespunzătoare ale acordului revizuit cu Monaco.

Comisia a consultat, de asemenea, noul grup de experți în domeniul schimbului automat de informații privind conturile financiare, care oferă consultanță pentru a garanta faptul că legislația Uniunii privind schimbul automat de informații în domeniul impozitării directe este efectiv aliniată la standardul global al OCDE și pe deplin compatibilă cu acesta. Grupul de experți este alcătuit din reprezentanți ai organizațiilor care reprezintă sectorul financiar și ai organizațiilor care luptă împotriva fraudei fiscale și a evaziunii fiscale.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Prezenta propunere nu are implicații bugetare.

5. ALTE ELEMENTE

Nu există

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Protocolului de modificare a Acordului dintre Comunitatea Europeană și Principatul Monaco de stabilire a unor măsuri similare celor prevăzute de Directiva 2003/48/CE a Consiliului

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 115, coroborat cu articolul 218 alineatul (5) și alineatul (8) al doilea paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) La 14 mai 2013, Consiliul a autorizat Comisia să deschidă negocieri cu Principatul Monaco în vederea modificării Acordului dintre Comunitatea Europeană și Principatul Monaco, în care se prevăd măsuri similare celor prevăzute de Directiva 2003/48/CE a Consiliului¹ (denumit în continuare „acordul”), pentru a alinia acordul menționat la recente evoluții la nivel mondial, negocieri în cadrul cărora s-a convenit să se promoveze schimbul automat de informații ca standard internațional.
- (2) Textul protocolului de modificare a acordului (denumit în continuare „protocolul de modificare”), care reprezintă rezultatul acestor negocieri, este în conformitate cu directivele de negociere adoptate de Consiliu, deoarece permite adaptarea acordului la cele mai recente evoluții la nivel internațional în ceea ce privește schimbul automat de informații, și anume la standardul global pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare în domeniul fiscal elaborat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Uniunea, statele sale membre și Principatul Monaco au participat activ la lucrările Forumului mondial al OCDE pentru sprijinirea elaborării și punerii în aplicare a respectivului standard. Textul acordului, astfel cum este modificat prin protocolul de modificare, reprezintă temeiul juridic pentru punerea în aplicare a standardului global în relațiile dintre Uniune și Principatul Monaco.
- (3) Protocolul de modificare ar trebui semnat în numele Uniunii Europene.
- (4) Având în vedere orientările formulate de Principatul Monaco în cadrul Forumului mondial al OCDE, protocolul de modificare ar trebui să se aplice cu titlu provizoriu începând de la 1 ianuarie 2017, în așteptarea finalizării procedurilor necesare pentru încheierea și intrarea sa în vigoare,

¹ JO L 19, 21.1.2005, p. 55.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Prin prezenta decizie se autorizează semnarea, în numele Uniunii, a protocolului de modificare a Acordului dintre Comunitatea Europeană și Principatul Monaco, prin care se prevăd măsuri similare celor prevăzute de Directiva 2003/48/CE a Consiliului, sub rezerva încheierii protocolului de modificare menționat².

Textul protocolului de modificare este anexat la prezenta decizie.

Articolul 2

Secretariatul general al Consiliului stabilește instrumentul prin care se acordă puteri depline în vederea semnării protocolului de modificare menționat, sub rezerva încheierii acestuia, persoanei sau persoanelor indicate de negociatorul protocolului.

Articolul 3

- (1) Sub rezerva reciprocității, protocolul de modificare se aplică cu titlu provizoriu de la 1 ianuarie 2017, în așteptarea finalizării procedurilor necesare pentru încheierea și intrarea sa în vigoare.
- (2) Președintele Consiliului notifică, în numele Uniunii, Principatului Monaco intenția sa de a aplica cu titlu provizoriu protocolul de modificare de la 1 ianuarie 2017, sub rezerva reciprocității.

Articolul 4

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*